

REVISTA LITERARĂ

APARE O DATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ.

Abonamentul : Pe un an, 20 lei; pe 6 luni, 10 lei; pe 3 luni, 5 lei.

DIRECTOR :
ST. VELLESCU.

Redactor-Administrator :
TH. M. STOENESCU.

SCRISORILE
ne francate se refuză.

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
PASAGIUL ROMÂN, No. 3 BIS.

ABONAMENTELE
se plătesc înainte.

LOTHERIA ATHENEULUI ROMAN.

Suntem fericiți a împărtăși cetitorilor noștri o știre înbucurătoare : succesul Loteriei Atheneului se poate considera de acum pe deplin asigurat. Maj. Sa. Regele a bine voit a lua pe seama sa 10,000 bilete, al căror preț a fost imediat răspuns la Banca Națională.

Inalta buna voință a Maj. Sale, este un bun augur pentru reușita completă și apropiată a scopului ce și-a propus Atheneul.

Alte persoane, nu măi puțin bine-voitoare, s'au grăbit a lua un număr însemnat de bilete de loterie :

Doamna Edmond de Hertz.	1000
» Coralia Savescu.	1000
» Maria Fălcoianu.	1000
D-nii Frați Dumba, din Viena.	1000
D-nul Dimitrie Cariagdi	1000
» Colonel Demetrescu Maican	1000
» St. Vellescu.	1000

In numerele viitoare vom continua publicarea numelor acelor persoane care au luat un număr însemnat de bilete.

ODINIOARA

Dedicată lui George Radu Golescu

Fata moșului.

(Urmare și fine).

Peste porți, măi dincolo de ele, stă palatul Vinerii, numai în aurărie și diamanticele, lămurit în lumină de toate fețele, că nici penele de pasăre măiastră, nici noaptea cu spuzeala de stele, nici zorile cu revărsatul lor felurit nici curcubeel ce le fericești de minunate ce sunt, n'ar fi întrecut acest palat, minunea minunelor.

In pragul porței bázăia o albină, care se roti odată și trecu în pasăre, se roti pentru a doua oară și se prefăcu într'o ciută, se roti a treia oară și se prefăcu într'o fecioară albă ca laptele, cu pėrul ca un abur samaniū, și înfășată într'un nor des de jur împrejur.

— Intră, 'i zise ea, c'un glas ce'ți

părea a fi mai mult gândit de cât auzit, intră că trebuie să fii om bun, alt-fel fără să știu, fără să vrea, m'aş fi prefăcut într'o căţeluşe, c'un dinte de fer şi altul de oţel, care când se repede face praf şi fărâme.

Sta Vineri după ce ospătă bine pe unchiaş, 'i dete trei mere aurite şi 'i zise.

— Iacă, moşule, merile, să le mănânce baba, iar cojile să le dea Murgel, şi dorul vostru va fi împlinit, că ştiu bine ce vânturi te-au adus pe la mine.

Unchiaşul îi sărută poalele şi se şterse cu o cută pe la ochi, 'i sărută mâna dreaptă şi i-o puse la frunte, întrebă de cele întâlnite pe drum, apoi luându'şi rămas bun, întoarse Murga şi o luă spre casă, şi nu mai putea de bucurie.

Când dete peste fîntină, fîntina din departe, îl întrebă de zor :

— Moşule dar de mine ce-a zis ? moşule, de mine ce a zis ?

— Că până nu 'ţi-I scoate comoara de bani de aramă şi de argint de lângă izvor, toţi drumetii or să te blesteme că apă bună n'ai să ai.

— Tată moşicule, fă bine şi pune mâna pe o cazma şi scoate'mi pustia de comoară.

Unchiaşul uşură fîntina, sorbi apoi o gură de apă limpede, rece şi bună că tot să fi bătut să nu te mai fi săturat, luă o dăşagă cu bani şi plecă.

Merse ce merse şi începu să zărească părul, dar nici nu'l zărise bine, şi părul începu să strige :

— Moşule dar de mine ce-a zis ? moşule, de mine ce-a zis ?

— Că până nu 'ţi-I scoate comoara de galbeni de la rădăcină, n'ai să vezi pară în veci vecilor.

— Tată moşicule, pune mâna pe cazmaua de alături, şi îndurate de mine.

Moşu, cioc, boc, cioc, boc, până dădu de buzele cazanului, şi când îl scoase d'o şchioapă, părul înflori; când îl scoase de două palme părul se scutură, iar de'l scoase pe d'antregul părul legă pere cari crescurea cât pumnul, se pârguiră şi se coapseră galbeneceară ; unchiaşul mănă o pară dulce ca mierea, umplu cea-l'altă dăşagă cu galbeni şi plecă.

Când dete peste apa lată, lungă, adăncă, limpede şi lucie ca o oglindă, din mijlocul ei se ridică un glas a jale :

— Moşule, dar de mine ce-a zis ?

Moşu tăcea.

— Moşule, moşule, de mine ce-a zis ?

Moşu tăcea.

Ear ajungînd, hei, tocmai în vârful dealului, se întoarse către ea şi strigă dănd vînt murgel :

— A zis că până n'oi îneca om, peşte nu faci.

Şi apa se repezi năprasnic din odihna ei, să'l soarbă şi mai multe nu, dar abea ajunse să umezească creştetul dealului, şi să prăvăli, clocotind, iar în matca ei, strigînd de băgase spaîma în moşul care gonea năuc :

— Ah, hodorog şiret, că n'am ştiut! ântăiū pe tine te-aş fi răpus !

O dată năpusit, unchiaşul nu se mai opri de cât pe lângă namila de volnic despueat care sforăia dus, în tins pe rogojină :

— Hei, volnice, ci că 'ţi-o fi d'atata

somn ! Sfânta Vineri mi-a spus că de nu vei munci, n'ai să rămâi nici cu rogojina aea de sub tine.

Leneșul se învârti pe partea cealaltă, crăpă ochii, căscă de trei ori în șir, și bombăni amețit.

— Catăți de drum bătrâne, că de n'ar fi să mă scol în picioare, ți-aș arăta eu. Apoi așa leac de sărăcie știu și eu. Vezi că socotisem pe Sfânta Vineri ceva mai pricepută de cât mine.

Cu acestea închise ochii iarăș, și ațipi șoptind :

— Uf ! dar mult mai vorbiți !

Și dădu Dumnezeu un soare de se uscau cocenii cei uscați, de frigea pământul și asudau pietrele. Unchiașul mâna, mâna, zor, zor, și calea nu se mai isprăvea, și foamea îl leșina, și setea îl ardea, și tocmai acum înțelese că el călcăse în gura lăcomiei : și în loc de apă din fântână luase arginți, în loc de pere din pâr luase galbeni.

— Stăpâne nu mai duc, dă-mi ceva pe cerul gurei, grai Murga.

Unchiașul ne mai având încotro, scoase din sin un măr de la Sfânta Vineri, îl mîncă dintr'o îmbucătură, iar cojile le dete Murgei.

Mai merse ce mai merse și abia se mai ținea pe șea, și Murga abia se mai ținea pe picioare.

— Stăi, zise moșul, oi spune mătușei că numai un măr mi-a dat milostiva, și mîncă și p'al doilea.

Dar de ce mîncă, de ce foamea creștea, și merile i se păreau mai bune. La urma urmelor și dădu el un pumn în cap și o palmă peste ochi, dar mîncă și pe al treilea măr. Cât înghiți cea de

pe urmă felie, îl apucă căldurile și rămase însărcinat în pulpa piciorului drept.

Pulpa creștea, Murga se umfla (căci apucase și ea din cojile merelor) și drum mai era.

Când întâlni pe cei nouă frați, cari trozneau cu biciul în spinarea boilor hăis ! cea ! hăis ! cea ! și brazda nu mai spărgia, le grai, ținându'și galeș drumul :

— Mi-a zis Sfânta, oameni buni, că până nu veți dejuga din juguri pe muma celor opt boi, brazdă n'o să trageți ; că omenire fără hărnicie se mai poate, dar hărnicie fără omenie e sadea neomenie.

Ajungînd unchiașul meu acasă, și vîzîndu'l baba că abia și țara piciorul, i'a spus tot din fir până în ață ; și plânse baba ce plânse, apoi se îmbună că tot o să aibă un copil din pulpa moșului, dacă nu încălzit în sinul ei.

Dar când e să cază pe capul omului pedeapsa neascultărei și-a lăcomiei, cade, măcar d'ar da și zece acatete, — că pe unchiaș îl apucă facerea în mijlocul câmpului. Când i se deschise pulpa în două, sări din icrele lui o fată cu pîrul de aur, ce strălucea ca soarele, și mirosea ca sulfina, și privea ca seninul, și tremura ca brebenelele ciufulite de vînt, și zicea c'un glas dulce de te topea «tată mi-e frig ! tată mă soar-be lumina !»

Unchiașul zăpăcit, o culcă într'o căpîtă de fin și alergă să'i aducă de pe acolo un zăbun moale ca s'o înfașe. Dar n'apucă să se întoarcă bine, și un Vultur din albastru cerului, își strânse

aripile și căzu glonț pe căpită, răpi fata cu părul de aur, și se perdu ca gândul în zarea de la răsărit.

Depart, departe, Vulturul, i'a clădit un cuib din puf de boboc, din pene de cânăruți, ș'a adormit'o într'un viri de salcie pletoasă ce se oglinda într'un părău argintiu: vântul s'o răcorească, salcia s'o legene și pirăul s'o descânte.

Așa cresc fata până să făcu mare Că «Tata Vultur» îi aducea câte în lună și în soare, dar toate după pământ: sângele murelor, mustul strugurilor, mierea albinelor și mirezmele florilor.

Intr'o zi, veni din împărăția vecină o slugă domnească să adape, sub salcie, bidiviul ostenit al Impăratului. Calul când plecă nările spre pirău, odată începu să sforăie și să arunce bulgării de sub copite cale d'o poștie. Spunând aceasta împăratului, îl certă bine ha, și'l trimese iarăși la pirău cu calul de căpăstru.

— Uite-te bine, prostule, c'o fi vėzut calul ceva, nu se sperie el de florile mărului.

N'apucă să plece și se și întoarse sluga, spunând Impăratului că în apă se vede chipul unei fete cu părul de aur, așa de frumoasă că la soare te poți uita, dar la dēnsa ba.

Impăratului pe loc îi rămni inima; adună toată curtea, să vază, să dregă, să facă ce-o face și săl aducă pe acea fată minuată. Dintre toți eși o țigangă bătrână, sbărcită și urită, și spuse ast-fel:

— Luminate Impărate, să'mi dai un car cu boi, niște pirostriei, o cremene

cu amnar, o tingire, mălai, sită, pește sărat, ș'o ploscă cu vin vechiū, și eū ți-o aduc cum nici că te-ai gândi.

— Dați-I ce cere, zise Impăratul, și de nu o vei aduce, să te pregătești bine că am să'ți sui picioarele pe umeri și să'ți cobor capul sub gionate.

Dihania bătrână opri carul sub salcie și dădu din car toate trancafusele și începu să se vėicărească, de hoată ce era:

— Vaaa! va! pėcatele mele, că mult mi-e foame, și pustii de ochii nu vėd; cum să puī eū de mămăligă! Vaaa! va!

Și puse câte-va găteje, și dădu s'aprinză iasca de la amnar, dar izbea, anapoda, unghiile în loc de cremene.

— Nu așa mamă, almintrelea zise fata din salcie făcēdu-i-se milă.

— Da cum mamă? nuuu vėz mamă, că m'aaa lăsat pustii de ochi!

Și voind să pue pirostriele, le puse cu picioarele în sus, căldarea o rėsturnă cu gura în jos, mălaiul îl turnă p'alături de sită.

— Nu așa, mamă, nu așa, grăi fata cu părul de aur, lăcrēmând.

— Da cuuum mamă, nuuu vėz, nu vėz.

Dăate jos mamă, fiii! milă d'o biată bătrână, făără ochii, făără vedere!

Fata se dete jos din salcie; aprinse focul; puse de mămăligă și 'i întinse masa

— Ține'mi de uril, bunico, zise dihania, și gustă și dumneata, cocoană bună și blajină, din peștele meū.

Fata o ascultă: mănca cu poftă pește sărat, că i se acrise d'atatea

mirodenii dulci ce'i aducea «tata Vultur.» I se făcu sete. Hărca îi intinse un pahar de vin, două trei, până o ameți ș'o culcă în poală să'i caute în cap «c'așaa să cuvine cocoanelor mari.»

Când pe biată fată o fură somnul, bahnița, o puse în car și bătând să omoare boii, o aduse la tronul Impărăției.

Ș'a plins, ce-a plins, până s'a mângăeat, că Impăratul a înbrăcat'o în mătăsării, a plimbat'o în calesci și i sa supus la toate voile.

Dar n'a apucat nici să aibă un cocon, și într'o zi, o altă haină de cioară se furișă pe lângă ea și'i șopti în urechie :

— Măria ta, măria ta, o să naști un copil mut și orb, că te-a fermecat țiganca care te-a robit. Vino cu mine în grădină să te descânt.

să te slujesc;
și să'i vorbesc,
lui, copilului,
lui, coconului;
s'auză și gândul,
și'n ochi luminândul,
să vază cât șapte
până'n miez de noapte;
și eū fac prinsoare
c'o vedea și'n soare.

Impărăteasa se induplecă, că mumă era, nu alt-ceva. Ce făcu, ce drese, cu șoșeli cu momeli, că țiganca o adormi cu capul în poala ei; o tunse frumușel de podoaba părului, se rase și pe ea de părul ei de porc, și cum și puse acele cosițe, ca niște betelii de aur, pe loc se și prinseră, ș'o șterse

p'aci în colo; iar Impărătița rămase cu capul pe iarbă.

Când se deșteptă, și se văzu tunsă, plânse până ameți și plecă pe drum unde or duce-o picioarele.

Când și văzu Impăratul prămatia de Impărăteasă, neagră tăciune, spaima copiilor, moartea găinilor, de, crezu că a părliț'o soarele, după cum zicea ea, că n'avea ce să și facă capului văzând'o cu pletele de aur.

Impărăteasa adevărată, fără odihnă, fără mângăere, cânta și plângaa și mai mult plângea, săraca'mi de ea. Apoi cale lungă să'i ajungă, întâlni un călugăraș, îi dădu vestmintele ei și îi luă rasa și caucul lui. Plecă înainte, până către miezul nopței, și ajunse la stina Impărăției. Acolo, la un foc cu veltetăi, baciul și ciobaniū spuneaū ghicitori, care de care mai împelițate.

— Ea spune și sfinția ta una, părinte călugăraș, că dor n'o fi topenie mare, îi zise baciul.

— Să spuī, de ce nu, dar ghicitoarea mea e cu legătură mare : dacă veți ghici-o să 'mi luați rasa cu caucul, dacă nu, să vă iaū eū țărilele cu oi.

— Bine, bine, răspunseră cu toți, că nu e ghiceală și păcală ca să ne dea pe noi, ciobaniū, de ocară.

Părintele călugăr, deschise gura și zise : ghici ghicitoarea mea,

din pulpă născută,
pe clae-aruncată,
de vultur răpită,
de babă robită,

la domnie-ajunsă,
de țigancă tunsă,
călugăraș mă făcu!

O fi tunsă? o fi rasă? ba o fi una?
ba o fi alta? Că hir, că mir, ciobanii
nu ghiciră, și gălugărul le luă turmele
de oi și începu să le măe de la spate,
lăsându'i cu buzele umflăte. Și
ținându'și drumul plângea și cânta, și
mai mult plângea :

copilașul mamei,
dormi și nu mai plânge;
orî rasa te strânge?
orî ras'a'i de jale
și 'ți cobește 'n cale?
or caucu'i greu
pentru capul tēu?
ce te zvircolești
și ce te trudești?
nu știi cine ești?
copilașul mamei,
dormi și numai plânge,
că rasa nu strânge,
și rasa'i de jale
nu pentru matale;
caucul e greu
pentru capul meū.

Așa, ajunse călugărul la cirezile și
la hergheliile împărătești, și ear se
legă cu ghicitoarea și le luă și lor
cirezile și hergheliile. Și porni mai
nainte.

Atunci dădură năvală, ciobanii, vă-
carii și hergheliții, la Impăratul și'i
spuse că un călugăr, frumos de pică,
tēnēr, tēnēr, c'o ghicitoare le-a luat
turmele, cirezile și hergheliile, ș'a por-
nit'o cu ele tinguind un cântec mai
mult de fenee de cât de călugăr, mai
mult de mumă de cât de tată.

Pe loc Impăratul porunci la două
celași să întorcă călugărul din cale,
ca să'i spue și lui bazaconia de ghi-
citoare, pe care n'a dovedit'o nici cio-
banii, nici mocanii, nici țurcanii, nici
ițanii.

Când se infățișă călugărul, toți ră-
măseră mărmuriți de frumusețea lui,
și se uitaū lung, dându'și ghiesuri :

— Da unde'i sunt mustățile?

-- Da n'are barbă?

— Oh! ce ochi!

— Păcat că e prea gros!

-- Păcat că e călugăr!

— Ar fi mai mare păcat dacă-ar
fi călugăriță!

— Ei, rogu-te, părinte călugăraș,
zise Impăratul, și nu'și mai lua ochii
de la el, ea spune-ne și nouă ghici-
toarea cu care ne-ai luat avuțiile,
Călugărul pe loc începu :

din pulpă născută,
pe clae-aruncată,
de vultur răpită,
de babă robită,
la domnie-ajunsă,
de țigancă tunsă,
călugăraș mă făcu!

— Cum? cum? mai zi odată, mai
zi odată, rupse Impăratul, frecându-se
pe frunte.

— Dă'l încolo de hoț, ce te uiți în
gura unui șiret, zise cioara de Impē-
răteasă, albind ochi în cap.

Impăratul îi întoarse spatele supē-
rat și ear grăi către călugăr.

— Mai spune, tată, mai spune-ne
o-dată ghicitoarea.

Părintele călugăraș mai spuse odată

ghicitoarea, și, pipăindu-se cu binișorul la cingătoare începu să cânte :

copilașul mamei
dormi și nu mai plânge,
că rasa nu strânge;
și rasa'i de jale
nu pentru matale;
caucul nu'i greu
pentru capul tēu,
nici pentru al meū.

Așa cântă, și'și asvirli caucul din cap, iar din creștetul capului pân la brîu i se îndoi în unde valurile de pēr mai strălucitor ca lumina soarelui.

Impăratul și recunoscă adevărata lui Impărăteasă, îi dădu în genuchi și îi lăcrimă pe iminei.

Dar ca o fiară turbată se răsuci pe loc și, umflând pe cioara haină care se gogoșase pe tronul împărăției, porunci ca iataganele s'o hărănească, găilor s'o dăruiască, vântului s'o risipească și oasele'i cănilor să le pregătească.

Ș'incăleca'i p'o șea și v'o spusei d-v. așa; ș'incăleca'i p'o...

— Ho! Ho! opria la basma, tată Doroftei, că mai sunt p'acilea și fete mari, zise Tuğuia, șade rău; nu fii slobod la gură; aici nu e cumetrie cu chef și cu lăutari.

— Aide, treacă, meargă ș'asta de la mine, mormăi Doroftei, să isprăvesc fără isprăvit, de și mă ciupește gluma de limbă parc'aș fi luat în gură un furneca'i întreg.

— Tată Doroftei, dar baba și unchiașul, dar vulturul, ce s'aū făcut?

întrebă un copilandru care ascultase pitulat dupe Marica.

— Aci fuseși ciufule? răspunse bătrânul, nu mai poți dupe povești și basme, copiii se joacă și tu pândesti vorba cu urechile ciulite; o să visezi la noapte și iar o să deștepți pe mătă din somn. Dar cine poate să răspundă la ce întrebă tu? O să ajungi rău, că prea vrei să știi multe. Așa e basmul; baba, moșul și vulturul, or fi crăpat de dor, și pace bună.

— Mamă, mî-e foame, hai acasă, zise un alt copil, ca de patru ani, și se plecă la urechia măsei și îi șopti încetinel.

— Ce ți-a șoptit, mamă Floare, spune drept, întrebare câte-va fete mari, rizend să se prăpădească.

— Uite, băeat mare, și cere țată, ați mai pomenit una ca asta?

— Bravo! nu ți-e rușine, flacău de însurat și adormi cu botul în sînul mătei!

— La școală, nu la țită! nu ți-e rușine!

— Să-ți pu'i sabur, — zise Doroftei.

— Am pus și l'a spălat, răspunse Floarea.

Iar copilul, rușinat fugea plângând spre casă, ne îndrăznind să se mai uite îndărăt.

Scăpătase soarele; adierea amurgului cletina frunzele castanilor; copiii, aprinși la față de sbegueală, se adună unul câte unul, lăudându-se fie-care, că pe el nu l'a luat «mama gaea» pe el nu l'a tăiat «hira» și nu l'a făcut porcar, că nimeni n'a fost mai grozav ca el în tot jirul.

In depărtare s'auziau pocnete de bice; erau grănarii pe cari s'erbătoarea Ți apucase pe drumuri.

Se sculară cu toții de la umbra castanilor ș'o porniră în cărduri spre casă; bărbații tăcuți gîndindu-se p'a doua zi; femeile ș'și țineaū calea vorbind de lecurile cu cuvîntul or cu burueana.

— Aș! Untul-de-sunătoare, nu e așa de bun pentru hube, tăeturî și sgaibe, ca pătlagina.

— Foile de Oleandru, ori-cât le-ai ferbe în apă sărată, tot mai bună e Țintaura pentru friguri.

— Socul, Macul, Salcîmul și Coada-șoricelului, sunt pentru tuse.

— Pinza de păeajene desumflă obrinteala.

— Aș! or-ce umflătură e mai bine s'o moî, s'o resufli, cu abureală de Boziî, cu Ceapă coaptă și cu oblojeli de Lipan.

— Pe Ancuța, gropăreasa, a aruncat'o în apă rece, și par'că i-a luat cu mîna lungoarea.

— Cătană ș'a descântat dălacul, și l'a stropit cu apă neincepută, fermecată de vestita Trandafiră, și de geaba, a trebuit să se arză cu o muchie de bardă înroșită, alt-fel nu scăpa.

Așa mergeaū a gale; spunînd fiecare ce o tăea capul; și sănătatea, mulțumirea, veselia se deslușia pe

toate chipurile. A doua zi, le aștepta lucrul, de dimineața pînă seara, și ele îl așteptaū cu plăcere.

Copii sburdalnicî goneaū înainte, cîntînd, fluerînd și aruncînd cu bulgări «care mai departe.» Cei cu praștia ș'și ascultaū piatra cum piuea ca un glonț scăpat din carabină.

Incepuse a însera. Găinușele bîziceaū sburînd greoaie, și copilele alergaū dupe ele să le prinză cu șorțul. Licuriciî începuseră aș'și aprinde scînteia de argint.

Și acea liniște adîncă, întinsă peste toată mahalaoa, aui de țipetele copiilor, cînd zăriră primul liliac care gonea, cotiș, d'a lungul ulițelor.

Cu toții începură să asvirle cu căciula în vînt, strigînd intr'una :

«Liliac, Liliac,
trage noaptea la conac!
din clopotnița bătrîna
hop odată! hop de două
pân'la nouă...
lilieciî dacā scapā
sub căciuli, ei fac calpacă.»

D'atunci n'a trecut de cît ca la cincî-spre-zece ani de zile, și p'aceeași streaje am intrat, p'aceeași cărare m'am strecurat și n'am mai vîzut mîndrețea d'odinioară.

De la Vrancea.

S'AŪ PIERDUT...

*Lângă apa cea adâncă
Cu răchitele cărunte,
Stă pe maluri o colibă,
Peste apă trece-o punte.*

*Când ne-am zis noi ziua bună
Pe-acea punte ne-am oprit.
De ce nu s'a frânt el oare
Lemnul vechi și mucezit?*

*Nu s'a frânt, el stă și astăzi!
Dar coliba-a dispărut,
Și în valurile lumii
Două inimă s'a pierdut.*

Iași.

Matilda Poni.

H. C. ANDERSEN

CARTE DE ICOANE FARA DE ICOANE

TRADUCȚIE

DE

DR. M. GASTER.

Seara a patru-spre-zecea

Luna povestea: «Două bordee stau lângă drumul, care duce la pădure; ușile sânt mici, ferestrele sânt când una sus când alta mai jos, dar jur împrejur crește măceș și dracilă, pe acoperiș crește mușchiul și flori galbene în grădiniță nu se vede decât cartofi și varză, dar lângă gard mai stă un liliac în floare și la umbra lui ședea o fetiță mică; ea se uita țintă la un stejar bătrân ce creștea între cele două bordee. Trunchiul stejarului este găunos și putrezit, tăiat la vârf cu fereastră, acolo și a făcut cocorul cuibu; tocmăi atuncea sta în cuib și clănțănea cu ciocu. Un băiat mic eși din casă și se apropia de fetiță; era frate și sora. «Ce te uiți? o întrebă el.» «Mă uit la cocor, zise ea, vecina mi-a spus în taină, că are să ne aducă mai pe seară un frățior sau o surioară, și acuma stau și aștept să-i văz venind.»

«Dar cocoru n'aduce nimica, răspuse băiatul; și mie mi-a spus-o vecina, și a ris când mi-a spus, și am întreat-o dacă se poate jura, «pe D-zeu» că e adevărat, și n'a putut, și de aia știu că e numai o poveste cu cocoru, ce se spune la copii mici!» — «Apoi de unde să fie atunci copilășul, întrebă fetița?» — «D-zeu il aduce» răspuse băiatul; D-zeu il duce supt manta sa, și nici un om nu poate vedea pe D-zeu; d'ăia nu vedem și noi când aduce copilul».

În minutul acela se auzi un foșnet între crângile liliacului; copii împreună mâinile și se uită unul la altul; era fără indoială D-zeu, care venea cu copilul. Și ei se apucară de mână; ușa căsuței se deschise, vecina eși din casă: «veniți înăuntru, zise ea, și vedeați ce a adus cocorul; e un băiețuș». Și copii clătinară cu capul; ei știa de ja că a sosit».

Scara a cinci-spre-zecea.

«Alunecam peste câmpia de Lüneburg, — imi povesti luna — o căsuță singuratică sta lângă drum; căți-va pomișori despoiați erau alătura, și pe dânșii cânta o privighetoare rătăcită. Frigul nopței o va omorâ, și era cântecul de lebadă ce auziam. Se crăpa de zi; pe drum venea o caravană de țărani pribegi, care se duceau la Hamburg și Brema ca să plece în corăbii la America, unde se așteptau să le înflorească norocul de care visau. Femeile purtară copii mai mici în spinaie, iar cei mai mari sburdau în jurul lor; o mărtoagă de cal trăgea o căruță încărcată cu câte-va scule de casă.

Bătu un vânt rece; fetița cea mai mică se alipi mai strâns de pieptul mumei, care se uita la fața mea ce tot descreștea; ea își aducea aminte de nevoea cea amară ce trase acasă, și de birurile grele, ce n'avea de unde să plătească. Tot la aceasta se gândea și întreaga caravană, și de aceea li se arăta răvărsatul zorilor ca o bunăvestire a soarelui: noroc, ce le va răsări. Ei auziră cântecul prighetoarei murinde; nu le era o prooroacă falsă, ci le era o veste de noroc.

Vântul șuera și de aceea nu 'i-au înțeles cântecul, ce dicea:

«Plutește lin, peste mare, căci ți-ai plătit trecerea cu tot ce-ai avut! sărac și fără ajutor vei intra în Canaanul tău. Te vei vinde rob, pe tine, pe femeea ta, pe copiii tăi; dar suferința ta nu va ține mult! ingerul morții stă ascuns supt foile late, mirositoare; cuvântul lui: «bun sosit» îți suflă în vine friguri veninoase de moarte; du-te, du-te peste apele fără fund».

Și caravana asculta cu drag cântecul prighetoarei, căci îi cânta a noroc.

Ziua se arăta supt căți-va nori ușori; țărânimea se ducea peste câmpia stearpă la biserică; femeile îmbrăcate în negru, cu broboadele albe și grele de in semănau cu icoanele cele vechi din biserică, în cât se păreau că au înviat și umblă; jur împrejur nu era decât câmpia întinsă, moartă, cu mărăcinele uscate, întunecoase, cu brazdele arse și ojijite între bănci albe de nisip. Femeile purtau cărțile lor de rugăciuni și mergeau la biserică.

O rugați-vă, rugați-vă pentru acei ce se duc la mormânt, dincolo peste apele fără fund!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S A N D A.

(Urmare).

— Ai tată? întrebă ea.
 — Nu!
 — Dar mamă?
 — D-zeu să-o erte. . . .
 — Și n'ai o iubită? zise ea cu glas înecat și roșindu-se până în sfircul urechilor.
 — Nu, nu! N'am nici tată, nici mamă, nici iubită. Nu, n'am pe nimeni aci pe pământ. Dar numai pe tine te am, ezbucni el ca o furtună, tu trebuie să'mi fii și tată și mamă și iubită și soție, tot, tot, tu Sando, căci pe tine te iubesc ca pe sufletul meu. Nu știu cum m'a cuprins de odată, dar m'a-apucat și nu te pot lăsa, căci viața mea e legată de a ta ca stejarul de pământul din care a crescut. El voi să o strângă în brațe. Ea se smuci din brațele lui, și sări drept în picioare.
 — Aci în boltă, striga ea, nu mă vezi bine. Vino afară.

Îl apucă de mână și îl trase afară.

— Mărgărite, zise ea rupându'și legătura după ochi, uită-te acum la mine, și vezi cât de urită, și schiloadă sunt. Spune-mi, dacă mă mai poți iubi?

Mărgărit, galben ca ceara, se uită în ochii stinși și innorați ai fetei. Plecă capul.

— Tot te iubesc. Sando!

— O spu numai de milă, zise ea cutremurată, sunt atât de fete frumoase în această lume, cu ochii luminoși. De ce nu le iubești pe ele, că te-ar îndrăgi cu sule, cât de frumos ești. Ce vrei de la o fată sërmană ca mine?

— Dar dacă ai să vezi Sando, dacă ochii tăi cei stinși se vor lumina și vor străluci ca odinioară, vei voi tu să'mi fii soție? Vei pleca tu cu mine în țeri străine?

— Lasă-mă, lasă-mă, Mărgărite, sunt

vorbe zadarnice. Eă nu crez și nici nu se poate una ca asta.

— Dar dacă ți oi zice eă, că se poate, dacă îți jur pe toți sfinții că veți vedea.

— Mărgărite, strigă ea și căzu ca leșinată în brațele lui.

El o coprinese, îi strinse capul la pept, îi sărută părul și fruntea și îi spuse în șoapte tot ce învățase de la Baba Cloanța. Apoi se întoarse cu ea în boltă, se puse pe bancă și așeză pe Sanda pe genuchiul sêi. Incepu să o desmierde resfirându-i părul, o săruta din când în când pe buze și îi strângea capul la pieptul sêu. Nu vorbeau nimic. Ea zimbea ușor și pierdută într'o fericire nespūsă, se alipi de dênsul, și i se părea că era numai un vis ce îi venise așa pe neașteptate. Dacă cine-va i-ar fi zis cu o oră înainte că Mărgărit îi va vorbi așa dulce, că ea se va odihni în brațele lui și că o așteaptă fericirea nepomenită de a mai privi cu drag lumea cu ochii deschiși, ea n'ar fi crezut și ar fi ris. Dar acuma toate s'au întâmplat și i-au venit așa cum nici prin vis nu îi trecea. «Dacă el mă iubește într'atâta, gândi ea, acum când sunt oarbă; cum mă va iubi când am să vês și când mă voi uita cu ochii sănătoși în fața lui cea mândră. E o fericire așa de mare că nu-mi vine a o crede, zise ea încet, și adause cu un glas plin de bucurie :

-- Când voi vedea iar lumea, pe tine, pe tata, pe Miron, pe popă, târgușorul și cerul și ochii tîi cei albaștri . . . Vorba i se înecă în gât, atât de mișcată era; se alipi mai strâns de dênsul și începu să plângă. Așa șezură câtă-va vreme, duși pe gânduri. Apoi se sculă Margarit și zise :

— Trebuie să plec astăzi, Sando. Până la Bobotează mai sunt ca la două luni. Până atunci voi încerca sa'mi câștig pâinea ca om cinstit. Nu spune nimănui, nici lui Miron, ce-am vorbit. Eă mă întorc o zi înainte de Bobotează. Rămăi cu bine, Sando.

O sărută ușor pe frunte și părăsi bolta. Ca la două-zeci de pași departe de boltă, rezemat de un salcâm, sta Miron prăpădit la față, cu ochii țintiți la pământ. Când Mărgărit trecu pe din'naintea lui, el ridică ochii, și se uită unul la altul. Mărgărit îi întinse mâna, Miron se făcea că nu vede.

— Ne vom răfui odată, Mărgărite, zise el posomorât, numai D-zeu să'mi ajute !

— Eă nu mă tem de nimeni, zise Mărgărit, și nu'mi pasă de amenințarea ta. Dar astăzi, adaugă el voios, aș voi să trăesc în

pace cu toată lumea. Mă simt așa de fericit.... să rămănem prietenii bunii.»

Și iar îi întinse mâna Miron stătu un moment la indoială, apoi apucă iute mâna ce i-o întinse Mărgărit, se uită drept în ochii lui și grăi pripit și cu patimă :

— Tu ești băeat frumos, așa spun toate fetele, dar nici eă nu sunt tocmai urât. Și înțeleg foarte bine, când te alege pe tine o fată care vede. Dar ca să te îndrăgiască o fată oarbă ca Sanda, cu toate că știe că ai un omor pe suflet, asta nu'mi intră mie în cap; nu e lucru curat, trebuie să'i fi făcut ceva și asta mă arde la inimă și de aceea nu poate să fie prieteșug între noi. Ți-o spun, păzește-te.

Aceste cuvinte le rostise Miron cu un glas tremurător; lacrimile îl podidiră. Dar le șterse cu măneca și plecă.

Trecură câte-va luni. Earna venise cu ger și zăpadă, Crivățul bătea și troenea zăpada până la ferestre; singurul drum care ducea din târgușor în oraș era cu totul intrerupt și nu se mai vedea picior de om călătorind. În târgușor era tăcere ca în țințierii și tot așa de tăcută era și cărciuma singuratică a lui Moș Ilie. O zi trecea ca cea-laltă, posomorită și liniștită; numai din când în când, în zilele de Duminecă și de sêrbătoare mai era acolo ceva mișcare, când începea vioara lui Gligore. Atunci, s'aduna prietenii obișnuiți ca să bea împreună câte un păhărel de vin : Popa Năstase, Strigă-in-drum și Nicu Cocostărc. Și când steteau ei așa, în cărciuma bine încălzită și erau cu voce bună, fie-care cu un pahar de vin înaintea lui, atunci pomeneau câte odată și de numele lui Mărgărit; dar nimeni nu știa ce s'o fi ales de dênsul. Mai târziu numele lui Mărgărit fu mai rar rostit, până ce în sfârșit nu'l mai pomeneau de loc. El perise ca și cum l'ar fi înghițit pământul, și toți îl uită. Toți afară de Sanda care nu'l uitase nici pe el nici vorbele ce'i șoptise în seara aceea, nici fâgăduiala că se va întoarce la vreme. Ea nu vorbea de dênsul nici cu tată-sêu nici cu Miron. Dar gândurile sale vecinic se învîrtiau împrejurul bărbatului iubit, îl vedea și deșteaptă și în vis, așa cum 'l plăzmuise închipuirea ei. Moș Ilie nu'și mai înțelegea fata. Ea era tot așa bună și dragă ca tot d'auna, ba era mai gingașe ca mai înainte. Dar toate acele semne ale unei dragoste adânci și curate ce coprind un suflet fecioresc, — aceea uitare de sine și trezire

neșteptată, veselia cea straniă — și tristeta cea neînțeleasă le vedea Moș Ilie cu ochii săi pătrunzătorii de tată.

Din când în când se gândea și el la Mărgărit, dar Sanda nu-l pomenea nici odată și el se sfaia a-l rosti înaintea ei. El se încercă prin toate mijloacele de a pătrunde taina tristeții; i aduse haine noi și tot ce găsea mai frumos la boccegiu ce treceau pe-acolo. Dar Sanda nici nu le lua în seamă. Și atunci, îl sbuciuma gândul grozav: că fata lui acum pricepuse mărimea nenorocirii de a fi oarbă. El s'așeza lângă dânsa, în serile cele lungi ale ernei, și i povestea, cu tot focul inimei, căți orbi s'aun fost lecuti prin doftorii cei mari din streinătate, și cât de bine îi pare că va putea pleca și el cu dânsa la primăvară. Operațiunea nu-i așa de grozavă cum crede lumea, spunea el. Cât te ai șterge pe ochi s'a și făcut, și mai stai vr'o două trei săptămâni în pat, și, într'o bună dimineață, se ridică perdelele și vezi soarele și lumea. Sanda abea asculta ce-i spunea tată-seu. O! dacă ar fi putut ea să vorbească, să spuie tatălui-seu că ziua cea fericită când i se vor lumina ochii nu mai este așa departe și că n'are nevoie să se ducă pentru această în țări streine, ci e vorba numai drum de un ceas până la bisericuța de pe stinca dracului. Adese ori cuvintele i erau în gură, dar ea le înghițea, ca și Mărgărit o oprise să vorbească. Și apoi ce bucurie neșteptată pentru bătrânul ei tată, când ea deodată se va apropia de dânsul cu ochii vii, și el se va uita la dânsa ca la o minune necrezându-și ochilor și apoi când va intra Miron, sgînd ochii, văzând și el acea minune a lui D-zeu — și cum se va răspândi vestea ciudată din casă în casă și toți, cu mic cu mare, vor năvăli în cărciumă, ca să o vază și ei... Și apoi, când va povesti ea tatălui-seu că toată această fericire i vine de la Mărgărit, că ea îl iubește și că vrea să-l ea de bărbat, atunci și tatăl le va da bine-cuvântarea și vor pleca cu toții într'o altă țară, unde nu-l știe lumea pe Mărgărit, și acolo vor duce un alt trai, în tihnă și fericire. Și ori de câte ori ea se pierdea în aceste visuri desmierdătoare, se simțea cuprinsă de o veselie fără margini, și atunci fata, altminterea tăcută și înțeleaptă, ridea din toată inima, era zglobiă și zburdalnică, ca un copil și se juca cu Miron, făcând tot felul de nebunii.

Dar pe cât de iute îi venea veselia, pe

atât de iute și trecea. Atunci se ghemuia într'un colț al odăii, tăcea și se posomora, și degeaba se încerca Miron să-și scoată o vorbă din gură. Bietul băiat suferea greu de toanele fetei. Nici el nu putea să-și dea seama de aceste schimbări năprasnice. «S'o fi gândind ea la Mărgărit, își zicea el, eu am văzut cu ochii mei cum a sărutat-o, când 'și a luat ziua bună de la dânsa. Cine știe poate de acea ride ea și plânge când 'și aduce aminte că Mărgărit e departe, în țări streine.»

Aceste gânduri îl frământau, și cu ori ce chip ar fi voit să se lămurească. El îi vorbea din adins de Mărgărit, îi povestea din viața lui, cum a dus-o și cum adese a scăpat ea prin minune din mâinile geandarmilor; ea pleca capul și asculta cu mare băgare de seamă. Dar când el o întreba de-i a plăcut Mărgărit, de se mai gândește la dânsul, o coprindea o roșată adâncă, buzele i tremurau, dar nu răspundea. Nu degeaba întreba el. O iubea s'ermanul băiat, și de multe ori i venea să-i mărturisească dragostea infocată a inimei sale. Știa bine că această mărturisire va fi zadarnică, dar numai gândul că ea va afla din gura lui cât de scumpă și dragă i este, era pentru dânsul o dulce mângiere. Adesea el își încipuia cum are să-i vorbească, cum are să lege cuvintele, ba chiar cum ea are să-i răspundă.

Dar într'o seară, aflându-se singur cu dânsa și apropiindu-se, ca să-i destăinuiească dorul ce-l purta în sin de atâta vreme, uită toate și nu putu să îngâne de cât aceste cuvinte:

— Știi tu, Sando, că nimeni nu te iubește ca mine. Ea par'că n'auzi ce i vorbea, atât de confundată era în gânduri. El repetă aceleași cuvinte.

Dar nici de asta-dată nu-i răspunse. Atunci, mănios, bătu cu piciorul în pământ și strigă:

— Și nici măcar un cuvânt nu-mi răspunzi!

Ea trăsări, trecu cu mână peste frunte și zise uimită.

— Miroane. Așa-e că azi e Marți și că mai avem trei zile până la Bobotează. Așa-e?

— Așa este, trei zile, răspunse Miron mirat.

— Oh? dacă aș putea să dorm într'una până atunci, zise ea încet.

Tăcu, apoi se sculă și zise zimbînd:

— Tu ești un băiat bun, Miroane, și te iubesc. Îl îmbrățișă, îl sărută pe amândoi ochii, apoi îl scoase pe ușă afară zicându-i veselă :

— Dute — Miroane, — e târziu și vreau să mă culc.

(Va urma).

Dr. M. Brociner.

FRANÇOIS COPPIE

SEVERO TORELLI

(DRAMĂ ÎN CINCI ACTE, ÎN VERSURI)

(URMARE)

ACTUL AL TREILEA

SCENA VII

Portia

Să treacă de la tine ceva 'n ființa mea.
Cât te iubesc, — ți-am spus, dar aș voi o viață
Să ți spun aceleași vorbe, să simț acea dulceață
Ce face într'un suflet se nască-un vecinic răi...
Severo, — nu ți voi cere iubirea ta să'mi dai,
Nu ți cer nimic, nici vorbe, nici fapte de iubire...
Aci, acum, tremur de atâta mulțumire.
Sunt tânără și poate frumoasă, dar gândind
Că numai l'al meu nume te voi vedea fugind...
'Mi-e frică!... Nici o dată, eu nu voi fi iubită
De tine. Dar ce 'mi pasă! Acum sunt fericită...
Am mâna ta, și noaptea e plină de amor...
Te ved atât d'aproape, astfel aș vrea să mor!...

Severo

Sărmana! Mă iubește! A!.. cel puțin, de față
Fiți voi, natură, stele și ceruri, căci în viață,
Iubindu-mă, cu toții s'au înșelat, — dar ea
In mine nu iubește pe un Torelli; — vrea
Simțirea, tinerețea, amorul meu, ... pe mine...
In calea mea fatală, găsesc ceva în fine!
Ascultă-mă, femeie, eu mâine voi muri!

Portia

Tu!

Severo

Da! Dar înainte de moarte, voi zări
In viața mea, o rază măcar de fericire!
Aruncă-ți vëlul! vino! In noaptea de 'ngrozire,
Tu, ca o stea frumoasă pe cer, mi-ai luminat...
Oh! Vino! Poate mâine, voi fi și îngropat...
Dar voi să mor pe buze c'o dulce sărutare.

(O ia în brațe, îi zmulge vëlul, o recunoaște, și repede o respinge cu groază).

Ce? Portia?... Amanta... oh!

Portia (Picând în genunchi)

Crudă condamnare !

Severo (În culma disperării).

O ! Doamne ! Știi tu care e soarta mea, știi tu ? ...
Din calea datoriei, rânjind, mă abătu,
Voind să scap o țară, speranțele'mi închide,
Imi scoate din 'nainte un tată, spre-a' ucide,
'Mi aduce o femeie în drumul meu fatal,
O ved, o iaă în brațe, — și sunt un criminal ! ...

Partia

O cerule ! Ce spune ? Ce vrea să înțeleagă ?
Ce tare 'mă bate pieptul, și limba mi se leagă ...
Disprețul sēu, ... mi-e frică ... și suntem numai noi ...
Oh ! Nu mai pot, aibi mila ! ...

(Încearcă a se țără până la el)

Severo (cu spaimă)

'Napoi ! 'Napoi ! 'Napoi ! ..

(Severo fuge și Portia rămâne sdrobotită, pe când muzica serenadei se aude din nou în depărtare. Corina cade.)

Finele actului al III-lea.

ACTUL AL IV.

La Palatul lui Toreli. — Decorul actului al doilea.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCENA I.

Gian Batista, Severo.

La ridicarea cortinei, Gian Batista, stând pe fotoliul său, lângă o masă, citește la lumina unei feștile de ceară. Severo intră în fund, se oprește puțin și privește pe bătrân.

Severo (la o parte)

El e colo ! .. Tot ast-fel, de câte ori, intrând,
Nu l-am găsit, d'asemeni, pe scaunul său stând,
Tăcut ca și mormântul, celind pe vre o carte.
M'apropiam de dēnsul, el mă credea departe.
Ingenuchiam, și 'ndată bătrēnul mă simțea.
Atunci de bucurie, c'un strigăt mă primea ;
Imi surădea și fața-mi prin el înveselită,
Se contopea adesea cu barba lui albită...
Dar astă-zī, blestematul secret e între noi !
Și câtă depărtare egzistă 'ntre-amândoi !
De sigur, pe genuchi-ī și-acum o să mă cheme,
În loc să mă urască și 'n loc să mă blesteme.
Mē voiū pleca spre dēnsul, eū, omul de nimic,
Îl voiū minți, sērmanul, și tată o să 'i zic...
Pe fruntea mea hidoasă va pune-o sărutare,
Pe fruntea mea, oglinda unui bandit, de care
Bătrēnul altă dată a fost dezonorat !
Dar trebuie ! De soartă sunt ast-fel condamnat !
Să am de datorie minciună și trădare.

(Se apropie de Gian Batista și ingenuchiază).

Gian Batista

Tu ești, Severo ?

Severo

Tată !...

Gian Batista (il sărută)

Te vîd ! ce bine 'mî pare !

(Cu vocea ușor tremurătoare)

Nu e în astă seară ?

Severo (Sculându-se)

În astă seară, nu !

Gian Batista (cu un suspin de mulțumire)

Ah !...

Severo

Ce citeați acolo ?

Gian Batista

Plutarque mă 'ntrețin

Cu mințea ocupată, chiar pîn'acum. Găsisem

O tragică poveste, pe care n'o citisem

De mult ; și iată semnul la pagină. Doresc

S'o 'nvîț pe din afară, și am se izbutesc.

Nu e nimic, în vechiul istoric, scris mai bine.

Citeam, și începusem să mă gândesc la tine...

În adevăr, grozavă poveste.

Severo

Poți să 'mî spui

Subiectul ?...

Gian Batista

Despre moartea lui Armodiū și-a-lui

Aristogiton.

Severo (La o parte)

Toate în contra-mi se 'ndreptează.

Gian Batista

Copilul meu, iubirea în pieptu-mî flăcărează.

Eri, când 'mî-ai spus dorința ce ai prin plantul tîu,

În corpul meu mândria născu 'n avîntul sîu ;

Dar ochii mei de lacrimi pe dată se udară...

Voiam s'ascund de tine mîhmirea mea amară,

Dar devenii pe dată, din tată, celățean,

Și 'mî adusei aminte c'am fost și eu oștean.

Dar astă-zî, n'am în suflet de cât un simț de tată...

O ! lărtă mă !... Curagiul nu 'mî este c'altă dată

Și nu pot fără teamă și fără dor să fiu.

N'am inimă de peatră, nici sufletul pustiū,

Prefer în liniștire o dulce bucurie,

De cât în munți de aur o mare avuție.

Voesc un simplu tată se fiū, să te iubesc.

(Silește pe Severo să șadă lângă dînsul pe un taburel).

Severo (La o parte)

O! Doamne! Ce pedeapsă!

Gian Batista (Punându-î mână pe cap)

Pe fruntea ta, voesc
Să plimb această mână de vremuri oboșită,
Și ochii mei să cate privirea ta iubită.
Ce păr frumos! O dată, era balaiu și fin
Surisul tău de ânger era suris divin;
Dar astă-zî tot în tine s'a înăsprit ca vîntul,
Dar 'n repede-a suflare cutreeră pămîntul.
Odinioară... Doamne! Pot zice c'a fost eri,
Ciudată suvenire a scurtelor plăceri,
Eraî o bucățică de carne în pruncie,
Și iată-te acuma bărbat cu vitejie,
Un om, a cărui voce resonă la cuvînt
Și face pentru țară un sacru jurămînt.
O! Vîno! Vîno 'n brațe!...

Severo (După ce s'a sustras din brațele lui Torelli)

Tortură 'ngrozitoare!

Gian Batista (sculându-se)

Iubirea mea, copile, e poate-obositoare...
Te las... Ce vrei să faci un biet bătrîn, slăbit?
Dar vezi, — în noaptea asta, de grijă n'am dormit...
Mă tot gîndeam la tine, la soarta ta urâtă,
Și mintea toată noaptea mi-a fost posomorâtă...
În seara asta ănsă, voiî fi mai liniștit.
Îmi pare că odihna re'nvie-a mea putere
Și mintea o să'și afle odihna în tăcere.
Tu, numai c'o privire, mă faci să uit or-ce:
Speranța bătrîneții în tinerețe e.
Și-acuma, la odihnă mă duc!

(Strânge mâinile lui Severo, apoi, la o parte, eșind).

(Va urma)

Nici astă seară!...

Th. M. Stoenescu.

→ ❦ ←

CĂTRE CITITORI

După cererea mai multor domni abonați și pentru ca articolele să nu fie prea des întrerupte din cauza lipsei de spațiu, Revista Literară va apare de aci înainte la fie care două săptămâni, — bine înțeles într'un număr îndoit de pagini. Această modificare, nu ne îndoim că convine tuturilor cititorilor noștri. — multe din articolele putându-se publica în întregul lor, fără urmări. Astfel, Revista va apare la 15 și 30 ale fie cărei luni.

* * *

În numărul viitor, printre altele vom publica și discursul rostit de D-nul C. Stăncescu, cu ocaziunea împărțirii premiilor la Conservatorul de muzică și declamațiune din București. — Din acel discurs se poate vedea rezultatele obținute în acest an, și Revista Literară, care în tot d'auna a urmărit cu un viu interes mersul Școalei de muzică, își va achita astfel una din cele mai plăcute datorii.

— ❦ —